

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0224U033095

Державний реєстраційний номер: 0123U101039

Відкрита

Дата реєстрації: 17-12-2024

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Аналіз кількісних та якісних показників таксономічної структури модельних груп тварин у біоценозах з мінімальним ступенем трансформації. Аналіз змін видового складу та ступеня трансформації трав'яних систем внаслідок проникнення чужорідних видів через воєнні дії

Початок етапу: 01-2023

Закінчення етапу: 12-2023

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 33593908

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: вул. Академіка Лебедева, буд. 37, м. Київ, 03143, Україна

Телефон: 380442356174

Телефон: 380445263241

E-mail: info@ieenas.org

WWW: <http://www.ieenas.org/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00019270

Адреса: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Підпорядкованість:

Телефон: 380442343243

E-mail: prez@nas.gov.ua

WWW: <http://nas.gov.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6541230

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 3500.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Оцінка впливу воєнних дій на трансформацію наземних природних екосистем з використанням модельних груп видів-біоіндикаторів та моніторинг чужорідних видів у флорі та фауні як складової забезпечення біологічної безпеки України

Назва роботи (англ)

Assessment of the impact of military actions on the transformation of terrestrial natural ecosystems using model groups of bioindicator species and monitoring of alien species in flora and fauna as a component of ensuring the biological security of Ukraine

Реферат (укр)

На основі екосистемного підходу розроблено методику оцінки збитків, завданих воєнними діями природним екосистемам України. Здійснено моніторинг відновлення рослинного покриву ділянок, порушених внаслідок військових дій, після деокупації території Чернігівської та Київської областей. Показано високі ризики спалаху фітоінвазій під час сукцесійних процесів на цих територіях. Проведено діагностику потенційних загроз каховської катастрофи популяціям птахів різних екологічних груп. На території двох населених пунктів, зокрема міст Ірпінь і Буча, звільнених від російських окупантів, проведено пряму оцінку негативного впливу воєнних дій на структуру та розміри колоній мурах, які є одними з головних компонентів переважної більшості наземних екосистем та водночас одними з найкращих біоіндикаторів стану навколишнього середовища. На основі опрацювання матеріалів, зібраних на території Чорноморського біосферного заповідника та Національного природного парку «Олешківські піски» за останні п'ять років до початку воєнних дій та затоплення цих територій внаслідок підриву Каховської ГЕС, створено базу даних ряду ключових груп перетинчастокрилих та лускокрилих комах з оцінкою тодішнього стану їх популяцій. Ці дані слугуватимуть основою для подальшого проведення порівняльного аналізу з визначенням впливу воєнних дій, у тому числі каховської катастрофи, на стан біоценозів вказаних територій природно-заповідного фонду України. Водночас при обробці вказаних матеріалів виявлено та описано 8 нових для науки видів комах, що додатково підкреслює особливу цінність цих територій ПЗФ.

Реферат (англ)

Based on the ecosystem approach, a methodology for assessing the damage caused by military actions to the natural ecosystems of Ukraine has been developed. Monitoring of the restoration of vegetation cover in areas disturbed by military actions after the deoccupation of the territory of Chernihiv and Kyiv regions was carried out. High risks of outbreak of phytointvasions during succession processes in these territories were shown. Diagnostics of potential threats of the Kakhovka disaster to bird populations of various ecological groups was carried out. In the territory of two settlements, in particular the cities of Irpin and Bucha, liberated from the Russian occupiers, a direct assessment of the negative impact of military actions on the structure and size of ant colonies, which are one of the main components of the vast majority of terrestrial ecosystems and at the same time one of the best bioindicators of the state of the environment, was carried out. Based on the processing of materials collected on the territory of the Black Sea Biosphere Reserve and the National Nature Park "Oleshkivski Pisky" over the past five years before the start of hostilities and the flooding of these territories as a result of the explosion of the Kakhovka HPP, a database of a number of key groups of hymenopteran and lepidopteran insects was created with an assessment of the state of their populations at that time. These data will serve as the basis for further comparative analysis to determine the impact of hostilities, including the Kakhovka disaster, on the state of biocenoses of the specified territories of the nature reserve fund of Ukraine. At the same time, during the processing of the specified materials, 8 new species of insects were discovered and described for science, which further emphasizes the special value of these territories of the NRF.

Індекс УДК: 504.064.4

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Науковий звіт

Назва продукції (англ): Scientific report

Очікувані результати: Методи, теорії

Галузь застосування: Природоохоронна

Опис продукції (укр): Науковий звіт за результатами виконання НДР

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища, Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження:

Виробник продукції: ДУ "ІЕЕ НАН України"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: Відсутні

Форми та умови передачі продукції: На розгляд замовника

7. Бібліографічний опис

Bidzilya O. Two new species of the genus *Scrobipalpa* Janse, 1951 (Lepidoptera, Gelechiidae) from Ukraine. *Nota Lepidopterologica* 46: 125-134

Bidzilya O., Aarvik L. A new genus and two new species of the tribe *Pexicopiini* (Lepidoptera, Gelechiidae) from the Afrotropical region. *Zootaxa*, VOL. 5297 NO. 3: 2 JUN. 2023, 417-426

Bidzilya O., Aarvik L., Agassiz D. New species and new country distribution records of *Athrips* (Lepidoptera, Gelechiidae) from the Afrotropical region.

Bidzilya O., Huemer P., Karsholt O. *Thiotricha sumpichi* sp. nov. – a new species of *Thiotrichinae* (Lepidoptera, Gelechiidae) from south-eastern Europe. *ZooKeys* 1173: 85-96

Bidzilya O., Karsholt O. A catalogue of the Lepidoptera of Iran. Family Gelechiidae. In: Rajaei H. & Karsholt O. (eds.): *Lepidoptera Iranica. Integrative Systematics: Stuttgart Contributions to Natural History*, 6(Sp1):121-459 (2023)

Bidzilya O., Karsholt O., Šumpich J. A revision of the genus *Ivanauskiella* (Lepidoptera: Gelechiidae). *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* 63(1): 135-164, 2023

Bidzilya, O., & Šumpich, J. A new species of *Gladivalva* Sattler, 1960 from Central Asia (Lepidoptera: Gelechiidae). *SHILAP Revista De lepidopterología*, 50(200), 581-588.

Ghisbain G.,...Radchenko V. et al. The new annotated checklist of the wild bees of Europe (Hymenoptera: Anthophila). *Zootaxa*, Vol. 5327 No. 1: 11 Aug. 2023

Guillaume Ghisbain, Simone Flaminio, Vladimir G.Radchenko & Denis Michez (2023) *Dasypoda delectabilis* sp. nov., a morphologically intriguing pantaloon bee species from south-eastern Iran (Hymenoptera: Melittidae), *Zoology in the Middle East*, 69:3, 262-269

Puchalka,... Koniakin S, Prokopuk Y, Netsvetov M et. al. Predicted range shifts of alien tree species in Europe. *Agricultural and*

Reverté S., Miličić M.,... Radchenko V. et al. National records of 3000 European bee and hoverfly species: A contribution to pollinator conservation. *nsect Conservation and Diversity*, Vol.16, Issue 6, November 2023, P. 758–775.

Stukalyuk S., Gladun D., Akhmedov A. Behavioural patterns and morphological advantages favour successful use of *Crematogaster schmidtii* trails by *Camponotus lateralis* workers (Hymenoptera: Formicidae). *Serangga* 2023, 27(3): 125–149

Stukalyuk S., Kozyr M. & Akhmedov A. Comparison of the movement speed of three ant (Hymenoptera: Formicidae) species along trails. – *Turkish Journal of Zoology* 47(6): 517–531.

Stukalyuk, S., Kozyr, M. The impact of warfare on the structure of ant assemblages on trees (Hymenoptera: Formicidae). *Fragmenta Entomologica*, 55(1), 89–100

Stukalyuk, S., Maák, I.E. 2023. The influence of illumination regimes on the structure of ant (Hymenoptera, Formicidae) community composition in urban habitats. *Insectes Sociaux* 70, 423–437.

Sumpich, J., & Bidzilya, O. Two new species of the genus *Klimeschiopsis* Povolny, 1967 from southern Siberia discovered as a result of study cryptic diversity in *K. discontinuella* (Rebel, 1899) (Lepidoptera: Gelechiidae). *SHILAP Revista De lepidopterología*, 50(200), 689–703.

Yepishin V. Additional information on the taxonomy of genus *Asclerobia* Roesler, 1969 (Lepidoptera; Pyralidae). *Zootaxa*, VOL. 5336 NO. 2: 22 AUG. 2023, 247–258

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 332

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Єпішін Віктор Володимирович

Бідзіля Олексій Васильович (к. б. н., с.н.с.)

Буджак Василь Васильович (д. б. н., доц.)

Гладун Дмитро Вікторович (к. б. н.)

Гончар Ганна Юріївна (к. б. н.)

Гончаренко Ігор Вікторович (д. б. н., доц.)

Дідух Яків Петрович (д. б. н., професор, академік НАНУ)

Зав'ялова Людмила Володимирівна (к. б. н.)

Конякін Сергій Миколайович (к. геогр. н.)

Кумпаненко Олександр Сергійович

Кучер Оксана Олександрівна (к. б. н., с.н.с.)

Пашкевич Наталія Анатоліївна (к. б. н., старший науковий співробітник)

Протопопова Віра Вікторівна (д. б. н., професор)

Радченко Володимир Григорович (д. б. н., професор, акад.)

Сергеева Ірина Володимирівна

Стукалюк Станіслав Володимирович (к. б. н.)

Францевич Леонід Іванович (д.б.н., професор, член-кор.)

Шевера Мирослав Васильович (к. б. н., старший науковий співробітник)

Шупова Тетяна Віталіївна (к. б. н., старший науковий співробітник)

Керівник організації:

Буджак Василь Васильович (д. б. н., доц.)

Керівники роботи:

Радченко Володимир Григорович (д. б. н., професор, акад.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.